

Narva rannahoone on istutatud pinnasesse, mistõttu betoon materjalivalikuna tuli suhteliselt loogilise valikuna. Küll seadis hoone keeruline vorm ehitajale parajaid väljakutsed.

NARVA RANNAHOONE

maastikus peidus

TEKST: KADRI TAMM
FOTOD: ILJA SMIRNOV JA
JVR ARHITEKTUURIBÜROO

Narva rannahoone arhitektuurne vorm tulenes maastikust – loodusesse sulanduv hoone on üks neist, mille järgi tulevikus Narvat tunneme.

Astal 2009 kuulutas Narva linnavalitsus välja Narva Joaoru puhkeala ja rannahoone arhitektuurikonkursi. Arhitektuurivõistluselt oodati nägemust 17 ha suuruse ala osas, mis hõlmas ka rannahoone ja puhkeala lahendust, kuid eesmärgiks oli töötada välja lahendus kogu promenaadi ühendamiseks Narva linna sõlmpunktidega.

„Meil õnnestus see konkurs võita ning 2013. aasta lõpus hakati rannahoonet ka realselt ehitama,“ selgitab Arhitektuuribüroo JVR arhitekt Kalle Vellevoog. Kui palju aga esialgsest ideest käiku läks? „Kui vaadata võistlusprojekti, siis rannahoone jäi väliselt

sarnaseks. Sees hoone funktsioonid mõnevõrra täpsustasid,“ räägib Vellevoog ja lisab, et lahenduse tekkimisele aitas kaasa ka äärmiselt hea koostöö Narva linnaarhitekti Peeter Tambuga. „Olukorras, kus oli näha, et EAS-i rahadega ei saa kogu ala välja ehitada, langevati ehituse eelarve kärpimise asemel otsus jagada puhkeala etappideks ja ehitada välja üks osa tervikust. Tol hetkel oli see äärmiselt tark otsus ja me ei pidanud tegema oma plaanides hinnaalandusi. Hetkel on puhkealale seeme külvatud, sinna saab linn hiljem puuduolevad osad juurde lisada.“

Tänaseks on valmis ehitatud projekti esimene etapp: prome-

naad, suplusala, rannahoone ja vetelpäästetorn. Tulevikutegemistesse jääb ala tervikuks ühendamine: hetkel koosneb Narva promenaad veel juppidest, mis oleks vaja kokku siduda, et luua ühendus erinevate linna sõlmpunktide vahel. Teises etapis valmivad erinevad vaatepaviljonid, trepid, sillad ja ülejäänud promenaadiosa.

Sulandub maastikku

„Kuna Narva Joaoru on maaliline paik, siis tahtsime, et hoone oleks orgaaniline osa maastikust,“ räägib Vellevoog Narva rannahoone saamise lugu. „Kui ülevalt Linnuse tänava poolt uuele rannahoonele läheneda, satuvad inimesed esmalt vaateterrassile, kus avanevad vaated nii jõeorule kui Jaanilinna ja Narva Hermanni linnustele. Vaate-

tuseks. Rannahoone avaneb vaatajale alles alla promenaadile jõudes,“ kirjeldab Vellevoog hoone sulandumist loodusesse.

Uus rannahoone koosneb erinevatest tasanditest, mida mööda on võimalik promenaadi juurde lasta. „Tahtsime, et maja ei varjaks vaateid ega mõjaks võõrkehana looduslikus maastikus, vaid oleks pinnavormidega seotud. Alt on näha, kuidas rannahoone kaldanõlvakust betoonpindadena välja kasvab.“ Tõsi, varasem metsikuks kasvanud jõekallas pakkus jalutajale looduselamusi, samas uus lahendus pakub vaateterrassidelt kauneid vaateid juba korrastatud looduspargile.

Rannahoone osa linnaruumist

Ennesõjaaegne vana puidust rannahoone, mis sõjas hävis oli

traditsiooniline 30ndate aastate supelahoone. „Uus rannahoone on ehitatud osaliselt maa sisse ning selle vorm tulenes suures osas olemasolevatest maastikuvormidest. Hoone on 2-korruseline, alumine osa kaevub osaliselt nõlvakusse. Seal paiknevad spordiklubi ja riietusruumid ning saunad rannakülastajatele. Teisel korrusel asub restoran, mille suurtest akendest avanevad vaated Jaanilinnale ja supelrannale. Restoranist pääseb avarale väliterrassile, kus suviti asub välikohvik.“

Rannahoone terrassid moodustavad osa avalikust linnaruumist, kus saab korraldada kõikvõimalikke väliüritusi ning kus inimestel on suvel tore kohtuda ja välikohvikus einestada. „Tänaseks on rannahoone aktiivselt kasutusse võetud, mille üle on väga hea meel.

Inimesed päevitavad, spordivad või jalutavad siin perekonniti,“ rõhutab Vellevoog, märkides, et plaanile pandud mõtted on ka reaalses elus kasutust leidnud ning narvakatel on koos varem valminud rannapromenaadiga täna arvestatav koht vaba aja veetmiseks.

Betoon pakkus väljakutseid

Rannahoone istutamine maastikku pani materjalivaliku osas ette teatud piirid. „Kui maja on istutatud pinnasesse, siis iga materjali kasutada ei saa ja betoon tuli suhteliselt loogilise valikuna. Samas andis rannahoone arhitektuurilist vormi, justkui paberist volditud kujundit, meie jaoks kõige paremini edasi just hele betoon,“ kirjeldab Vellevoog.

Mõttest teostuseni kulus aga rohkelt aega ja töötunde. „Rannahoone konfiguratsioon on piisavalt keeruline, seal on vähe paralleelseid seinu. Konstruktorid töötasid projekteerimisel 3D-mudelid. Mõned esimese korraga ebaõnnestunud seinad tuli ehitajal isegi uuesti

Ka rannahoone sisekujundus on järginud hoonele omast lihtsat joont.

Betoonist vormiti justkui paberist volditud kujund.

valada,“ nendib Vellevoog. Kokku venis kogu protsess poolteise aasta võrra pikemaks, mis oli nii tellijale kui ka projekteerijale paras katsumus.

Narva rannahoone on osa suuremast tervikust, suure ala lahendus, mis linnaruumi ellu äratanud. „Tulevikus peaks promenaad jätkuma

veel jupi maad edasi, kalda peale liisanduvad mitmed erikujulised vaateplatvormid, seejuures Cor Ten terasest volditud sillad, mis ühendavad jõesaart maismaaga. Kui kogu see kompleks valmis saab, siis on selle mõju veel hoopis teistsugune ja inimestel on sinna veel rohkem asja,“ võtab Vellevoog jutu kokku.

Ajalooline suplusala

1930ndatel aastatel rajati Narva Hermannilinnuse kõrvale moodne puhkeala. Kiire vooluga Narva jõest eraldati tammidega ujumisala, kus veevool ei olnud nii kiire ja sai supelda. Samuti kerkis bastionide jalamile puidust moodne rannahoone.

Sõja ajal sai Narva kõvasti purustusi, ka endine rannahoone hävis. Sõjajärgselt puhkeala ei taastatud, kuid see oli endiselt üsna populaarne ujumiskoht, maastik kasvas aga kinni ja arenes oma-soodu. Veel 2000ndate alguses oli puhkealal püsti pandud talisuplejate soojak.

